

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGÀ Y XEREMÍES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05	cèn. ^s pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'65	"
Un any.....	2'60	"
Per dotzenes.....	0'45	"
Núm. ^s atrassats des 2. ^a tom... Id. id. des 1. ^a tom...	0'06 0'07	"

SONARÁ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fòra Palma. Dins Mallorca.	3 mesos.... 0'85
1 any.....	3'25
Dins Espanya...	3 mesos.... 1'00
1 any.....	3'50

A Ultramar y s'Estrangè. **3 mesos.... 1'00**
 1 any..... **5'50**

ES CAPELLÁ MORO DE SA LLONJA.

(ACABAMENT.)

Com tot té fí en aquesta miserable vida, arribá s'hora p'es capellá de sortí d'Alger. En Sayd l'acompanyà à n'es Moll amb una partida de cavallés mòros, y al acte d'embarcarse li doná un'aferada p'es coll que va essé d'amich.

Es capellá trobá dins sa barca una cambra ben guarnida y arretglada amb un camaròt molt net; y aquell vespre va dormí com un peix.

A sa dematinada se despertá, mirá per un finestró, va veure tèrra y tot s'alegrá pensantse qu'era Mallorca. Sortí defòra y es capitá de la galiota el desengañá dientlí qu'aquella tèrra era s'illa de Formentera ahont havian recalat à causa d'una tribunada y de la mar sorda qu'hey havia de llevant. Seguiren navegant tot aquell dia y sa nit siguient sense res de nou, fins qu'à s'horabaixa de l'ondegà prengueran tèrra dins Cala Majó, perqu'es capitá mòro no s'atreví à entrà més endins per respecte à ses galères del Rey.

Desembarcat que fonch es capellá amb so seu bolich, va descosí aquest una mica, hey aficà es bras, cercá, palplant, palpant, una de ses taleques, la desfè y enfonà sa ma per endins y tregué una grapada d'escutets que va doná à n'es capitá mòro perque los repartís com à propina à tota sa barcada. Els marinés tots contents y agrahits volián accompanharlo, y durlí es feix al manco fins el Salt des Ca ó ses Finestres verdes; però ell no heu volgué de cap manera per no posarlós amb un compromís.

Se despediren, els mòros s'alluñaren remant, remant; y el bòn prevere se carregá es bolich demunt s'esquena y prengué es tròt per sa còsta de Calamajó.

Abans d'arribá à dalt ja estava cansat com un ase, perqu'es bulto que duya era més faxuch qu'ell no es feya contes. Per prendre repòs y alená, s'assegué quant fonch dalt de tot à un cantó d'un marge. Va veure un pagès que feya clots de figuera y el cridá:

—¡Germá! ¡germá!
Però es pagès se posá à corre com un desaforat; lo mateix ó pitjó que si ha gués vist el dimoni.

—Y ara perque fogiu? (li cridava es capellá. Quant va caure en qu'anava desfressat de mòro y qu'axò bastava y sobrava per ferli botá marges y parets com una llebra encalsada per cussés ervisenques.)

—Tot sia per amor de Deu! (digué per si mateix.)

Y torná à carregarsé es bolich y à fé un'altre mica de camí axí com pogué. Quant va essé à sa culassa de Porto-pí va trobá dos bergantells marinés que feyan vía cap à la volta de Ciutat.

—Atlots, (cridá es capellá.) Arrambauvós y no tengueu pô de mí, malnement me vejeu vestit de mòro.

—Y ara que voleu (contestá un d'ells).

—Jo som sacerdot.

—Vaja un sacerdot! (respongué s'altre riguent; y tayá un clau.)

—Tòca, tòca! No t'en rigues. ¿Que no'm coneys? Jo som es capellá de sa Llonja.

—Y té rahó! ¡Ah; com es vel-la-llissa! Jo estich veynat de ca-séua... ¿Y qu'es tornat lòco?

—No; gracies à Deu. Jo vos ho contaré tot. Però, per ara m'heu de fé un favó.

—Diga. ¿Qu'es que vòl?

—Que m'aydeu à du aquest feix fins dalt ca-méua y jo vos ho agrahiré y vos donaré per beure.

—Pòsa una ma aquí, tú.

—Y es ben fexuch aquest viatge, si va à dí vè. ¿Que pèstes hey du dedins, pare capellá?

—Còses ben sanes y de bòn metrall. En essé dins Ciutat vos ho mostraré tot. Per ara fassém via, abans de que tenguem que rohegá fosca p'es camí.

—Però, bòno. Que mos cont perqu'es que s'es vestit de mòro. ¡Sab qu'heu tròb de raro per un sacerdot com vostè!

—Jo ara acab d'arribá d'Algé.

—¿Qu'ha dit? ¿Que somia?

—No somihi. Ben despèrt estich jo, gracies à Deu. Escoltaumè una estoneta y vos donaré conta y rahó d'aquest vestuari.

Y los aná fent sa contarella de tot quant li havia succehit, sense que ninguns d'els dos marinés s'atrevis à aleñá fòrt. Quant contava lo des patró, tots dos à la una, li diguerén:

—Ben merescut s'ho té el cosí Arnau. Si es un homo massa tirano amb tothom, qu'al punt heu fa tot à garrotades, sense tenir consideracions à Mèco.

Quant arribaren à Santa Catalina, va essé allò un escàndol complet. Devés les Sitges bey havia uns quants atrots que jugavan als *mòros venen*; y quant repararen que'n veritat venia un mòro, se posaren ses cames à n'es coll correguent cap à la Pursiana y cridant com uns orats. Ses catalineres sortiren à veure qu'era aquell rendu, y se va mòure un tancau pòrtes tan gròs, que allò parexia un desvèri. Els patrons més valents, volgueren veure sa pô de prop; y conequerent als marinés y sabent qu'es mòro que acompañaven no era mòro, sinós qu'era un capellá rescatat, comensaren à cridá: «¡Viva es capellá mòro!» y al punt tota s'infanteria de Santa Catalina amb rests de còrda enclitanada encesos, los陪伴aren fins à sa plaseta de sa Llonja.

Es capellá plorava d'alegría quant veaya sa Porta des Moll, sa capella de Sant Tèlin, sa forca de sa plassetà y à lo derré es portal de s'escaleta que tant coneixia. Fé obri ca-séua per un ferré; els *catalineros* més principals bey puixaren amb sos dos marinés; va fé d'botelles d'aygordent y resòlis; y una canastrà de rollets y dòlces de bescuit de la Reyna; los va mostrá lo que duya dins es bolich; s'escampá sa veu per fòra casa; els veynats bey acudiren com à mosques; maneta d'aquí, maneta d'allà; xerradisses d'un vent y fum de tabach negre per s'altre, y espants, y riyses, y beguèm, qu'es capellá paga. Es burèu va durá fins una hora després de la Queda que s'en aná cadascú à caséua, y deixaren totsòl al bòn prevere, que treguente totduna es vestit de mòro, se tirá demunt es llit que tant anyrava y s'adormí à les totes.

L'ondegà dematí corria de boca en boca per tota Ciutat la nòva de s'estra-

na arribada des capellá, ponderant tant ses riqueses y albaques qu' havia d'uytes qu' hey va havé homò qu' assegurava haverne vistes dotze carros carregats à fons.

A les sèt, ja tenia sa casa plena de gent qu' anava à donarlí sa benvinguda, encara qu' ell no s' hagués cuydat de despedir-se de ningú. Tots li feyan del amich.

—¿No s' en recorda (li deya un) quant vaitx essé à ca son pare una vegada per veure una neboda d' una cosina germana méua qu' hey estava per dida?

—Noltros dos hem anats à escòla plegats à Sant Francesch, (li deya un altre.)

—Jo y vos estavam à n' es mateix carré quant eram nins, (deya es de més enllà.)

—¡Quantes vegades li he ohit sa missa, (contestava un nou qu' acabava de arribá.)

—¿Y per que no me va escriure un motet de lletre, quant se vé esclau, (clamava un altre,) y jo hauria empeñorat tot quant tench, sòls per rescatar-lo?

—Veja si m' ho podia havé dit, quant s'en va aná, (responia un vey,) y jo li hauria girat fondos dins Algé ó allá ahont li hagués interessat, malediment que fos estat à dins Infèrn.

—Gracies, gracies, (contestava à tots es capellá,) no es estat necessari. Deu no m' ha desamparat en ses méues tribulacions.

Una trecalada de parents de lluñy que tenia y que may anavan à veurel perque deyan qu' era un pelat y un pòbre errat de contes; tots se destexinavan per ferli visites y presents, y no s' en tornavan que no los hagués mostrat es bò-bò de sa terra d' els mòros, y no 'ls hagués dat esperances de poderlo arribá à tastá qualche dia. Y tot axó encara no va essé res comparat amb lo que li succehi dins La Sèu. No hey anava cap vegada que no s' hi arrambás qualcú per ferli dí una missa ó cantá un *Te-Deum*, ó perque volia confessarsé amb ell. De cada dia tengué més pressa fins que fonch precis que li asseñalassen un confessionari apòsta per ell, ahont rodetjat de beates s' hi passava ses primeres hores des demà, y eran ben pòques ses qu' acabades d' absòdre, quant li besavan ses mans, no li diguessen:

—¡Ay, Pare confessó! Que m' faria de contenta si en morirsé me deixás per recordansa una albaqueta d' els mòros.

—Tòca, tòca; besa ses mans y vetén à combregá, y no penses amb aquestes còses que distréuen, (los contestava.)

Apropòsit d' axó vos dech havé de dí que llavònses, com ara y sempre, hey havia à Ciutat dues castes de beates. Unes eran personnes totes de Deu que sòls cercavan sa salvació de sa séua animeta; y ses altres eran dònes malfeneres qu' amb s' escusa de sa devoció fogian de fam y de feyna. Es capellá en confessava pòques de sa primera casta

y moltes de sa segona. Beates falses que no tenian cap pensament de pobresa, mortificació ni penitència, sinó que cercavan viure de xeripes y arreplegá fent sa maula lo que no havian pogut estalviá fent feyna. Com ell no era gens maliós creya que totes eran de bona lley y vertaderes sirventes de Deu.

Succehi, emperò, qu' un dia el Pare confessó no va acudí com tenia de costum al seu confessionari. Tòcan les sis; y ses beates, qn' havia ja dues hores que l' esperavan, comensaren à està en turons y à tení ánsia des capellá. Una sobre totes, que li deyan na Besa-mòrts estava que no cabia en pell y preguntá tota ansiosa à un' altre que tenia es mal nom de Rapa-altás:

—¡Señora! ¿Que sap perqu' es, qu' es torba tant avuy el Pare confessó?

—¡Jesús amat! Jo anava à ferli sa mateixa pregunta. Jo tench pò que no estiga malalt.

—Si serà d' ell aquest Estramonció qu' han tocata su-are! (digué un' altre.)

—¡Ah; fieta méua! ¡Y quin trastorn! Y ara que m' hi fa caure, tot podia essé, perque lo qu' es ahí vaitx trobá que tos-sia una mica.

—¿Y que deu havé tengut aquest sant homo?

Y à poch à poch, parlant totes plegades, armaren un *xep-à-xep* del diable, distreguent la gent devota qu' ohia missa à una capella des costat.

Tach; va-t' aquí un escolanet que surt de la sacristia y passa per prop d' elles.

—Miquelet: (li preguntan.) ¿Saps si té res de nou el Pare confessó?

—¿Qu' es seu aquest Estramonció que han tocata?

—Qu' ha d' essé. Ell està ben bò. Però no tenen qu' esperarló avuy.

—¿Y axó per qué?

—¿Que no vòl confessá pús?

—¡Ca! Demà serà fàcil que torn. ¡Qui sab!

—¿Y avuy que té?

—¿Qu' es fòra pòrta?

—Lo que té es qu' anit passada li comparegué de València una neboda viuda amb un ninet, qu' ell estima molt, y per axó no es vengut avuy.

—Vòls dí que l' pare confessó té una neboda. May havia sentit parlá de semblant cosa.

—Y jo m' pensava que no tenia cap parent.

—¡Aquesta si qu' es fresca! ¿Y perque es venguda?

—Perqu' ell troba qu' es tornat vey, y l' ha enviada à demaná perque l' cuyd.

Y ses beates, totes arreguissades, anaren desfilant una derrera s' altre mestegant fasòls, cul batut y cara alegre, y fentse creus de la nouva qu' acabavan de sobre tan contraria à los seus pensaments y projectes.

¡Voltros creuriau que l' dia siguiente, qu' es capellá torná essé d' hora dins es seu confessionari, casi no s' hi va acostá

cap beata, ni els altres dies tampoch; y hagué de deixá es confessionari! Ni una n' hi n' quedá per nat señal ó llavó d' es-parraguera, tan falses eran totes. Menti d' dich. N' hi n' romangueren unes quantes que may deixaren de confessar-sé amb ell els divèndres, dissaptes ó diumenges de cada setmana ó ses festes añals; y llavó conequé el bon sacerdot quiñes eran ses vertaderes beates ó bò-nies personnes que sòls desitjan la glòria de Deu y ses riqueses del Cél.

Per aquestes pobretes, sense que la esperassen, hey va havé recordansa dins es testament des capellá. Ses démés albaques foren de sa naboda y de sa séua nòra. Els doblés foren distribuïts de sa manera siguent: Trobaren dins una arquilla un cul de jarra plè d' escutets amb un paperet que deya qu' eran p' es nebò, y una jarra esquerdada plena d' altres monedes d' or amb un altre ròtol que deya: «*Tot axò ha d' essé per rescatá es-claus pòbres mòros d' aquesta Ciutat.*»

D' aquelles precioses jòyes, jo n' he vistes més de dues, y encara crech que en trobaria qualcuna à ca una persona coneguda méua que per Fires me digué qu' un francés antaù n' hi n' donava més de cinquantes lliures y no ley volgué vendre.

Ara, si no son mòrts son vius; y es cuenta està acabat; y tant si vos ha agradat com si nó, señemmós y passarem la corona, que ja passa d' hora.

Hala, atlots; *Per lo señal...*

PEP D' AUBEÑA.

SERENATA A SA SERENA.

Juana María escolta;
Som jò que t' vench à erida
Surt depressa à sa finestra
No m' fasses esperá tant.

Ahí vespre no sortires
Y jò casi em vaitx gelá.
Saps quin oratge que feya
No crech qu' altri l' aguantás.

Tú dins es llit ben tapada
Devies ben fòrt roncà;
Si anit no surts, demà vespre
Aqui no m' hi trobarás.

Perqu' hauré fuyt més ensòra
Que l' Amèrica no està,
Tú te penses que m' enganas
Però no m' enganarás.

Saps que tench de pò no s'ies
Sa que te quedis en lá,
Just com sa Jaya Miquela,
Quant serém à s' enforrà.

Tú te penses tení sempre
Qui te vulga aná devant
Y em fas es sort y no penses
Que sort per tú puch torná.

¿Perque no surts y me mires
Y m'en 'niré aconhortat?
¿Perque à n'aquesta finestra
No hey guaytes just un instant?

Ja he perduda sa paciència,
Si no surts me trobarás
A n'es carré quant t'axéques
Mòrt de fret casi enterrat.

Y de mí gall ni gallina
Ja may més s'en cantarà;
Me sap greu morí à la fresca
Axí còm mòren es cans.

Jò't promèt que qualche dia
De mí t'en recordarás;
Deu fassa que t'en recordes
Abans que sia demà.

Y al manco jò quant me muyra
Me moriré aconhortat:
Tú vius y gens gens m'estimes
Jò'm muyr d'estimarté tant.

UN MISSATGE DE GALDENT.

MÈSTRE PÈP DE LA TRIPA.

Mèstre Pèp de la Tripa era un homo que ja comensava à tení els cabeys bre-gats; sa séua barramenta, tenia ja qualche minva; tenia uns uys com uns plats grans; una boca com un portal de cotxeria; una esquena com sa d'un llaut; y uns pèus que poria dormí de dret.

Ses séues qualidats morals s'abreu que ho eran de tals y quines! perque, feyna en volia tanta com un gat seba; y tot es seu quefè era com es de Don Quixot de la Manxa «endressá tòrts y venjá folloneries,» y si amb axò lograva omplirse sa tripa, com s'escudé d'aquest seño qu'havèm anomenat, ja se dava per satisfet. A més d'axò, era més pòlissa que una janeta; y quant sopegava à un lloch se sabia decantá; y lo qu'es allà, no tenian que pararlí cap jiñol, perque no ley tornavan agafà.

Sa causa d'haverlí posat per nòm mèstre Pèp de la Tripa, fonch, perque en qualsevol bauxa qu'es fés, sempre qu'ell s'hi trovava, s'hi trovava també ó such de porcella, ó indiòt, gall ó gallina.

Ara que ja estau enterats de qui era aquest estornell, anirém à veure ses *followers* que feya.

Una vegada à un avaro que no tenia igual, li feu pagá un diná des mòdo siguiente:

Era un vespre y à ca mèstre Pèp hey havia quatre compaïns seus que jugavan à *tresillo*, y també s'hi trovava es beneyt avaro que com tenia de costum, mirava la feta; amb axò s'adormí, y mèstre Pèp doná ordres per prendre aquell castell tan mal d'asaltá:

—Apagau es llum (digué) y quant estarà despèrt feys com que jugá; y de lo demés jo m'en encarrech.

Així heu feren, y al cap d'un rato se despertá aquell homo y amb veu administrativa, digué:

—Bon pullèca! ¿y que jugau à les fosques?

—A les fosques? (respongueren.) Tú no hey estàs à les fosques.

—Gota serena! (digué petit mestre Pèp; després amb veu molt triste esclamà:) ¡ay, María Santissima; jo som cego!

—No es res; jo te curaré y tú pagarás una vega per tots nòltros.

—Qualsevol cosa! Mèstre; si me cu-raru no vos plañeré res.

—No vuy res més que lo dit.

Es nostre curandero manà que li fermassen un mocadó ben estret per devant els uys perque no perdessen sa caló; li fregá es brahons des brassos amb pebre-bò, y els altres comensaren à encendre es llum. Acabada s'operació y cobrá la vista va essé tot ú. ¡Ja 'u crech!

Sa venguda des mistos demunt aques-ta roqueta també li valgué unes quantes vegués; perque com ell sabia el dimòni ahont se colgava, aprofitá s'ocasió d'un vespre qu'estant amb uns quants homos volgueren fumá; y aquells li anayan à trèure foch amb sa pedra y es fogué; però ell digué que si volian pagá una porcella rostida y un parey de galls bons, los faría está amb sos cabeys drets, puis girantse à un recó faria unes cèrtes ad-vocacions à n'el dimòni y sense pedra ni res, treuria foch. Axí se concertaren y tengueren que pagá el *pato* aquells qu'havien posat missions.

Sabia curá ecssisats, tenguent per au-siliá un parey de compaïns seus; un que sabia rossegá una cadena per demunt ses teulades; y s'altre que sabia apa-rentà mal de ventre amb estorsions y es-paumes.

Curava també tota casta de malalties amb uns polvos d'arròs, sucre y cañeilla; perque'n tenia dos ó tres d'aquells homos que se venen per poca cosa, y quant prenian aquells polvos aparentava tení malaltia; y després d'haverlós presos estavan bons, com hey estavan abans.

També sabia trobá còses perdudes, mirant un llibrot que tenia, y heu en-devinava perqu'era ell qu'en sa nit heu anava à amagá.

Però totes ses còses tenen es seu de-senlás; y no hey ha cap farsa que no quedí descubèrta abans de morí es *farsante*. Mèstre Pèp ja havia tornat vey; els seus amichs ja no li eran lleals; sa gent li comensava està alèrta y un dia va caure de s'ase de sa manera que veureu:

A una possessió los havían près totes ses reyes de ses arades un vespre quant deixaren sa feyna, y l'ondegà demà trobaren ses arades despuyades. Anaren à ses cases, heu digueren à l'amo, y aquest manà qu'anassent à ca mèstre Pèp per veure si les trobaria.

—¿Y qui es aquest que sap endeviná? (digué es porqué.)

—¿Perqu' heu deyes? (respongué es parayé majó tot cremat.)

—Perqu' abans d'anà à ca aquest con-vendrà anà à cercá d'hont es un homo que'l vaitx veure ahí vespre que tocava ses arades.

Es porqué doná ses señes y veren cèrt qu'era es passarell d'endevinadero el qui havia robades ses reyes. Se presen-taren à ca-séua, li contaren es cas, y ell volgué una bona paga per trèure ses reyes. Ley prometeren y quant les va havé trètes, sa paga que li daren va essé una atupada que'l feu anà cop-piu fins qu'à la fi morí al hospital.

Axò es s'història que me contaren de mestre Pèp de la Tripa.

Ara, nòltros, podèm trèure qualche mica de such moral de demunt aquest fet; y ha d'essé no creure mai en cu-randeros, ni amb ecssisos ni altres fatal-làries. Mes, amb ses nostres malalties deixemnós guia per sa ciència y no possa sa nostra vida en mans de quatre pa-luardos que no tenen altre interès que omplirse sa tripa de bons tròssos à còsta de sa nostra bossa y à vegades de sa nostra salut.

Mirau sempre es paradero que tenen tots aquests embaucados y curanderos, y veureu que sempre ó casi sempre es el que tengué mestre Pèp de la Tripa.

MESTRE GRINOS.

XEREMIADES.

El seño Bànqué mos proporcioná di-jous passat una bona vetlada fentmós sentí y admirá el jove pianista mallorquí seño Caplonch que doná à ca-séua un concèrt de piano. Sa lleujeresa de ses mans, sa precisió, sa netedat d'execucio-ni y es colorit y claroscür que sabé doná à ses dificilíssimes pesses que tocá, fan que'l jove Caplonch sia una nota-bilitat qu'honra à Pollènsa d'hont es fill. Tots els invitats l'aplaudiren y sor-tieren altament satisfets de sa vetlada.

* *

Hem vist à n'els diaris de fòra Mallor-ca qu'ha estada tan celebrada à l'Haba-na una nòva missa à tota orquesta composta per Don Carlos Ankermann, germà majó d'els Ankermans de Mallor-ca que fá molts anys que resideix à Amèrica.

Amb aquest motiu plausible enviám à sa mare y à tots sos germans s'enhora-bona.

* *

Diuen que ses aygos perteneixents à sa fònt qu'anomenan *La Gimnesiana*, y que supòsan trobada derrerament dins es torrent de Sant Pere d'Esporlas, han esperimentat una pujada considerable perqu'estant abans à 18 metros de fon-

daria ara les han trobades à sa de 6 metres 30 centímetres. Axò es molt natural. S'abundancia d'ara ha fet pujá es nivell de sa capa d'aygo subterrànea, que, segons es pòbre paré nostre, alimenta sa fònt de la Vila. Aquesta capa d'aygo es sa mare de sa fònt que fa singles vé canalizada fins à Ciutat. Aquesta pujada d'aygo subterrànea des torrent de Sant Pere concòrda perfectament amb s'aument qu'ha tengut sa Font de la Vila y amb sa fòrça amb que surt s'aygo fa dies.

Segons notices de qui l'ha aforada ara derrerament passan de mil els litres d'aygo que dona per segon; axí es que la major part d'ella la tiran dins es torrent y va pará à mà. Tothom que passa per pròp des torrent de Bárbara pòt veure aquell gròs caudal d'aygo tirada y perduda pera sempre. Llàstima fa es mirá dèu ó dotze regadores d'aygo correguent cap al Portitxòl à doná beure à n'els peixos.

Perque vos fasieu bé es càrrec de lo que representan mil litres d'aygo per segon, heu de sebre que si sempre venia axi com ara, bastaria, canalizada, per totes ses necessidats d'una població ó ciutat còm París, de pròp de 2 millions d'habitants; donantlos aygo à rahó de 50 litres diaris per persona.

Hey ha diferència ferm d'aquells suposats 4 litres y pico de terme mèdi, à n'els mil y pico que dona ara.

Sa fònt de la Vila es una gran fònt y no pòt deixá d'essè may sa basse de sa canalisiació futura de Palma. El seño Fonserè qu'es persona tan entesa en la matèria que tenga present axò que deym, y que no fassa cas d'ecsaminà sa fònt altre vegada, ara que vé abundant; y de reflecioná es gran partit que se pòt trèure d'ella d'una manera econòmica y segura y sense mòure cassos que dòrmen y se pòden despertá qualche dia; còm ja ha succehit altres pichs segons mos conta s'història de Mallorca.

**

¿Voleu veure un monument digne de una població de 60,000 ànimes y que dona un bon indici de lo qu'es Palma à tot forasté qu'entri dins sa capital de ses Balears per sa porta de sa Dressana? Ydò anau à sa plasseta des mateix nòm y admirau aquella columnata grandiosa que mos fa recordá sa de sa Plassa de Sant Pere de Roma. Ecsaminau aquelles màrmores (vuy dí masmorres) columnes, tan llises, tan netes, tan altes, tan ben tayades. Aquells jardins sospèsos demunt elles, cent mil millions de vedges més d'admirá qu'els jardins de Babilònia. Y sobre tot y entre tot, aquella estàtua del pòbre Jaume Ferré que l'han fet parent d'En Miquèl de Cervantes perque li han llevat una mà. Axí com à n' aquella glòria d'Espanya li donavan es nòm del *Manco de Lepanto*, jo à sa

nostra glòria li diria *Es Manco d'els atlòts des Moll*.

Un altre dia continuarèm descriguent ses belleses d'aquesta plassa monumental, fentmos càrrec de sa fònt y fins y tot de sa taula des carnissé.

* *

Aquella escaleta de quatre escalons mesquins que servia à n'els Catalineros per prendre volada cap à ca-séua, à sa sortida de sa Porta de Santa Catalina, ja ha descompareguda de s'escena del mon; y ha estat sustituhida amb una cantrarampa qu'es una bona feyna ferm axí com està; perqu'axò de pujá escalons per totduna havé de devallà còstam fa pòca gracia. Deym *mos fá* en lloch de dí *mos feya* perqu'encara n'ha quedada una d'escaleta amb còsta derrera, que podría desapareixe bé de s'escena goñanthí es públich per podè passá à pèu plà. Mos referim à s'escaleta que desde es carré del Rosé, devòra es Sastre Mir, puja à sa còsta del Conquistadó ó de Sant Domingo.

¿Quin dia serà que rebrá sa transformació qu'ha suferta sa de Santa Catalina?

LLÁGRIMES.

Molt triste n'es la nit, fresca y confusa
De lluna nòva;
Però més trist, més fosch y sense lluna
Mon còr se tròba
Desde que tú, ma ditxa y ma ventura,
N'estàs enfòra.

Quant per l'espai veix corre les velzies
Apresurades,
Despedintse amb dolor de la llum triste
De l'horabaixa:
Pens y dich tot penós:—Tant ne faria
Si tengués ales!

Quant m'estich assegut en la nit triste
Lo Cèl mirant:
Lo cant funest de l'òliba que siula
Sempre escoltant,
Y me diu son cant trist:—La bella nina
T'olvidarà.

Mirar tú pòts ma lira destrossada
P' el desengañy;
Sòls una còrda bona li ha romasa
Que pòt soná;
Sa de les penes es que'l còr traspassen
De pòch ensà.

BALTASAR SALVÀ.

ALA, PAGESOS!

Vòltros qu'anau de **petaques de sola** que tanquin ben fort y sian guapes, visitau s'establiment d'Articles d'Escriptori d'els **HEREUS DE DON GABRIEL ROTGER**, Cadena, 41, ahont s'en ha rebut un preciós surtit, y se vènen à un prèu baratíssim.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH. — *Ja'mbarcan porchs.*
SEMLANSES. — 1. *En que té registre.*

2. *En que té mòlla.*

3. *En que s'acrosa.*

4. *En que s'ha d'obrir.*

XARADA. — *Bo-ti-ga.*

PREGUNTA. — *Es calafat y es boté.*

CAVILACIÓ. — *Martorell.*

FUGA. — *A sa barraca hey ha nius*

un à dins cada forat;

mumare s'qu'en cendrà cap

d'apagadò de calius?

ENDEVINAYA. — *Un rellotje.*

GEROGLIFICH.

ECSEMÉ.

SEMLANSES.

1. *En que s'assembla un mechero de gas que crema malament à un hòmo des forn des vidre?*
2. *Y ses fàbriques des gás à ses societats?*
3. *Y ses màquines de cosí à n'és talessos?*
4. *Y ses lletres d'imprenta à ses semblances?*

XARADA

Sa primera ho tenim tots;
Sa segona es negatiu;
Y es tot es un animal
Que cercan els cassadós.

PREGUNTA.

¿Quin es es dò més lluent?

CAVILACIÓ.

T BARÓ T

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.

ELL.

FUGA DE VOCALS.

Q' .s .q..st. m.r.v ll.
q' .r. .s s.r.t.d. . b.ll.
.ll f.r.. d.v.ll.
d.l C.l q..ls.v.l .str.ll.

ENDEVINAYA.

Visch enfòra de ses viles
Y vaix à robá lletugues,
Es cassadós bé me cercan
Y es méus fiys d'ells sempre fujan.

(*Ses solucions dissapte qui té si som vius.*)